

Automelon

Ως γενναίον εν Μάρτυσιν // Ἡκω δόελα εζ μήηηψέχζ

4. *hlas* // 4th *echoes*

Ως γενναίον εν Μάρτυσιν // Ἡκω δόελα εζ μήηηψέχζ

Neobyzantské nápevy, Staroruské a ruské reformované neumy, Ruténske irmologiony
// Neobyzantine melodies, Palaiorussian and Russian reformed settings, Ruthenian irmologia

Pramene // Sources

Byz

Sn1260 313v, Sn1250 154r (177),

X 152 (Irmologion Syntomon, Petros Byz. et Xourmouzios); d = legetos

Rus

TU 119r

S410 106r (109), S414 242v (248), BN (140), S413 277v (287) ~ S410/BN, S416 305v (316),
S429 111r (121), S430 162v (175), S432 188r (200), S433 115v (121)

Pomor/Obichod-1911 25r (53)

RI

J005 431r (II/265), J002 232r, J046 262v, J480 38r, J289 2v, J429 38r, J673 56r, I229 265r

Text

23.4. ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

εις τό Κύριε εκέραξα, Ήχος δ' Αυτόμελον // Σπήλαιοι πράζδηνικα, Γλάζα, Σαμοποδόειντ + Ποδώειντ:

1a Ως γενναίον εν Μάρτυσιν,
1b αθλοφόρε Γεώργιε,
1c συνελθόντες σήμερον,
 ευφημούμεν σε.

2a ότι τόν δρόμον τετέλεκας,
2b τήν πίστιν τετήρηκας,
2c καί εδέξω εκ Θεού
2d τόν τής νίκης σου στέφανον.

3a όν ικέτευε,
3b εκ φθοράς καί κινδύνων λυτρωθήναι,
3c τούς εν πίστει εκτελούντας,
3d τήν αεισέβαστον μνήμην σου.

Ρωμαλέω φρονήματι,
 πεποιθώς ηντομόλησας,
 ώσπερ λέων ένδοξε,
 πρός τήν άθλησιν,

υπερορών μέν τού σώματος,
 ως φθείρεσθαι μέλλοντος,
 τής αφθάρτου δέ ψυχής,
 σοφώς επιμελούμενος,

καί κολάσεων,
 πολυτρόποις ιδέαις έπυρώθης,
 ως χρυσός κεκαθαρμένος,
 επταπλασίως Γεώργιε.

Τώ Σωτήρι συνέπαθες,
 καί θανάτω τόν θάνατον,
 εκουσίως ένδοξε
 μιμησάμενος,

συμβασιλεύεις λαμπρότατα,
 πορφύραν έξ αίματος,
 ενδυσάμενος φαιδράν,
 καί τώ σκήπτρω τών άθλων σου.

εγκοσμούμενος,
 καί στεφάνω τής νίκης διαπρέπων,
 απεράντους εις αιώνας,
 Μεγαλομάρτυς Γεώργιε.

Ἔκω δόβλα εκ μάνηψεκζ, επῆτοτέρπιε γεώργιε,
 τοιωέδηελα δηέσιε βοεχβάλημις τάλ.

Ἔκω πενέηε εοβερψήεζ, εκέρδιοις έση,
 ή πριάτζ ώ εγά ποεέδηι πεοελε βένεζ:

Έγόζε μολή, ώ τλή ή εέδη ήβεάνηπηια,
 εκέροιο εοβερψάιοψηιμις
 βενεεεπηδίο πάματη πεοη.

Τεέρδηιμις μδροβάνηεμις
 ούποβάεκ ειμοχότηις δερζηδίοις έση,
 τάκοζε λέεζ, ελάβηε, η κ επραδάνηιο.

πρεζηράλ ούεω πέλο, ἔκω ραεπλέπηια χοτάψεε:
 ώ ηεπλέπηιη όε δάση, μδρε, πρηλέβαλς έση.

ή μδκζ μηογοεφάζηιμη ειδης ραζέργηια έση,
 ἔκω ςλάτο ωνηψένο εεδμερήιειο, γεώργιε.

Ξα εΐσα ποεπραδάλς έση, ή εμέργηιο εμέργη
 βόληηε, ελάβηε, ποδόελα.

ψήτεδεши ειη ηήμις εεέπλω, πορφύροι ώ ιρόε
 ώδεληης εεέπλοιο,
 ή ικήπροιμις εγραδάνηη πεοήχζ.

ούκράσηεη, ή βένηψέμις ποεέδηι λέποτεδεδά,
 εκ ηεπροχοδηημιαλ εείκη, βεληκομάνηηε γεώργιε.

Τώ τής πίστεως θώρακι,
καί ασπίδι τής χάριτος,
καί Σταυρού τώ δόρατι,
συμφραξάμενος,

τοίς εναντίοις ανάλωτος,
εγένου Γεώργιε,
καί ως θείος αριστεύς,
τών δαιμόνων τάς φάλαγγας,

τροπωσάμενος,
σύν Αγγέλοις χορεύεις, τούς Πιστούς δέ,
περιέπων αγιάζεις, καί διασώζεις καλούμενος.

Ως αστέρα πολύφωτον,
ώσπερ ήλιον λάμποντα,
εν τώ στερεώματι,
σέ γινώσκομεν,

Ως μαργαρίτην πολύτιμον,
ως λίθον αυγάζοντα,
ως ημέρας σε υιόν,
ως γενναίον εν Μάρτυσιν,

ως υπέρμαχον,
τών πιστών εν κινδύνοις ευφημούμεν,
εκτελούντες σου τήν μνήμην,
τροπαιοφόρε Γεώργιε.

Ἐν θαλάσσῃ με πλέοντα,
ἐν οδῷ με βαδίζοντα,
εν νυκτὶ καθεύδοντα,
περιφρούρησον,

επαγρυπνούντα διάσωσον,
παμμάκαρ Γεώργιε,
καί αξίωσον ποιείν,
τού Κυρίου τό θέλημα,

όπως εύροιμι,
εν ημέρᾳ τής δίκης τών εν βίῳ,
πεπραγμένων μοι τήν λύσιν,
ο προσδραμών εν τῇ σκέπῃ σου.

Бѣръи еронами,
и құтқа копіеми
коарғанысса,

тоғартынымъ непеңдімъ
и әккә бәжтевенны ҳараборникъ,
дәмшисекълә әполиғніл
поеңдікъ, то әгълы ликешин, вѣрниял же
зарғапәши и әсебащәши,
и спасәши призыбалемъи.

Иккә сөбіздәлікъ миғосиғетлағы,
әккоже солнице әлкүңші,
на төбәди нәніғи тәл вѣмы,

и әккә біндерз миғоцкенни,
и әккә каменъ блистаюций,
әккә ынна тәл днә,
и әккә дәбелествениагъ вә мәниңбәхъ,
и әккә поеборника вѣрниыхъ вә еңдәлікъ праславләемъ,
төбершамыще твою паматъ, поебедоносче георгіе.

Prepis // Transcription

Ως γενναίον εν Μάρτυσιν

Najstarší variant samopodobenu je z TU (Tipografskij ustav). Neobyzantský nápev je z hľadiska štruktúry zhodný, avšak melódia formúl evidentne prešla istým vývojom (zvýšenie, zrýchlenie kadencií). Nápevy ZR nie sú úplne jednotné, ale súvislosť so staroruským znením je v niektorých riadkoch stále zreteľná. Znamenná melódia miestami odráža aj prvky prítomné v neobyzantských nápevoch (napr. ukončenie kóla na tóne f).

// The most ancient ms. including this automelon is Palaiorussian TU (Tipografskij ustav). The neobyzantine settings have the same compositional structure as in TU, however the melodies underwent some evolution (short notes in the cadence, probably also some shifting up). The melodies in ZR/RI are not uniform, however we can see a similarity in contours with TU. The melody of ZR/RI resembles also some features of the neobyzantine settings (i.e. concluding notes f).

1a

1b

X

Sn1260

Sn1250

$\Omega\varsigma$ γεν-ναί- ov εν Μάρ- τυ-σιν, αθ- λο- φό- ρε Γε- ώρ- γι- ε,

TU

Ико Доб- ла въ моу- ѿе ни- цк- хъ. Страсто тър- пъ- ѿе о- до- ре

S410,BN

S416

S414

S429/33/30

S432

Pomor

J002

J480

J005

Ико Доб- ла въ моу- ѿе ни- цк- хъ. Страсто тър- пъ- ѿе ге- ѿе о- до- ре

J289

J429/673

1c

X

G

Sn1260 συν-ελ-θόν-τες σή- με- ρον, ευ- φη-μού- μέν σε,

G

Sn1250 συν-ελ-θόν-τες σή- με- ρον, ευ- φη-μού- μέν σε,

TU Съ_ Еъ_ РА_ Въ_ ШЕ_ СА_ Еъ_ СИ_ СЛА_ ЕИ_ Мъ_ ТА_

S410 Помор BN, S433

S416

S414

S429

S430

S432

Съ_ ШЕ_ АД_ ШЕ_ СА_ АЕ_ НЕ_ СЕ_ БОС_ ХВА_ АИ_ МО.

Pomor

J005

СО_ ШЕ_ АД_ ШЕ_ СА_ АЕ_ НЕ_ СЕ_ БОС_ ХВА_ АИ_ МО.

J002

J480

J046

J673

J429

J289

2a

X

Sn1260 ó- τι τόν δρό- μον τε- τέ- λε- κας,

TU ΙΑ_ ΚΟ_ Σъ_ Βър_ ШИ_ ТЕ_ ΥΕ_ ΝΗ_ Ε.

S410 BN

S414

S416

S429/32/33

S430 ΙΑ_ ΚΟ_ Σъ_ Βър_ ШИ_ ТЕ_ ΥΕ_ ΝΗ_ Ε.

Pomor

J005 J480/289/429

J046

J002

2b

X

Sn1260

—. ↗ >u >n, ↘ > >

Sn1250

—. ↗ >u >n — —. ↗
τίν πί-στιν τε- τή- ρη- κας,

TU

—. ↗ >u >n — —. ↗
η Εκ ρογ σὰ Ελιόλη ιε ση.

S410

↗ >u >n — —. ↗

BN

↗ >u >n — —. ↗

S416

↗ >u >n — —. ↗

S414

↗ >u >n — —. ↗
η Εκ ρογ σὰ Ελιόλη ε ση.

S429

↗ >u >n — —. ↗

S430

↗ >u >n — —. ↗

S433

↗ >u >n — —. ↗

S432

↗ >u >n — —. ↗
η Εκ ρογ σὰ Ελιόλη ε ση.

Pomor

J005

J429/046

J002

η Εκ σὰ Ελιό λη ε ση.

J480

J289

2c 2d

X

Sn1260 — / > > n̄ / > n̄

Sn1250 — — / > > n̄ > n̄ — . c ū — — / > n̄ > ū
καί ε- δέ- ξω εκ Θε- ού, τόν τής νί- κης σου στέ- φα- νον,

TU

BN, S413/16

S433

S414

Pomor

J002

J480

J289

J429

S429

S430

J005

S410

J046

ZR nastalo predĺženie kóla 2c za slovo "veniec". V S429/30/32 a J005/046 sa formula 2c v tomto riadku aplikovala na celý riadok 2cd. // In ZR the colon 2c was extended after the word "stephanon". In S429/30/32 and J005/046 the formula of 2c was applied to the whole line 2cd.

3a 3b

X

Sn1260

Sn1250

óν ε- κέ- τε- υε, εκ φθο-ράς καί κιν- δύ- νων λυ-τρω- θή- ναι,

TU

ε- γο- ψε μο- λη. ιζ- εκ- αλ- η πα- πα- στη ιζ- εκ- αλ- η πα- πα- στη.

S414

ε- γο- ψε μο- λη. ο- το- τλα- εκ- αλ- ιζ- εκ- αλ- η πα- πα- στη.

S410

ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη.

BN

ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη.

S416

ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη.

S433

ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη.

Pomor

J002

J289/429/480

S429

ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη.

S430

ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη.

S432

ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη. ε- γο- ψε μο- λη.

J005

J046

Riadok 3ab začína novú periódu a tvoria ho dve kóla. Túto realitu reflektuje väčšina prameňov ZR a RI. Rukopisy S429/30/32 a J005/046 však opäť spojili obe kóla pod jednu formulu – tú ktorá mala stáť na 2d. Melodicky nastáva posun o 2 kóla a ukončenie períody za 3b je tiež nesprávne.

// The line 3ab consists of two *cola*. This fact is reflected by a majority of the sources of ZR and RI. The mss. S429/30/32 and J005/046 again apply one formula (that of 2d) on two *cola*. Thus a melodic delay of two *cola* takes place and ending of a period in 3b is also incorrect.

3c

X G

G

Sn1260 ˘ ˘ > >u >n ˘ 'xi> ˘

G

Sn1250 ˘ ˘ >n >u > ˘s ˘ > >

τούς εν πί-στει εκ- τε- λούν- τας,

TU ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ > =

БК ръ н о э тон ща иа

S410 ˘ ˘ ˘ ˘ / : =

BN ˘ ˘ ˘ ˘ / \ =

S416 ˘ ˘ ˘ : = / \ =

S433 ˘ ˘ ˘ : = / \ =

S414 ˘ ˘ ˘ : = / \ =

БК ро ю тко рА щи м0

J002

J289/429; J480

J005

J046

S429 ˘ ˘ ˘ : = = :

S432 ˘ ˘ ˘ : = =

S430 ˘ ˘ : = =

БК ро ю тко рА щи м0

Pomor

V rukopisoch S429/30/32 a J005/046 posun o dve kóla nepokračuje, "zmeškané" formuly sú vyniechané a zhodne s ostatnými prameňmi (v medziach prirodzenej variability) nastupuje motív posledného riadku 3cd.
// In mss. S429/30/32 and J005/046 the delay does not continue, two formulae are simply omitted. The melody of 3cd is in all sources similar (with some minor variability).

3d

X

Sn1260

Sn1250

τίν α- ει- σέ- βα-στον μνή-μην σου.

TU

πρκ_γκ_ στ_η_ νο_ ιο_ τβο_ ιο_ πα_ μα_ τβ.

S410

S413

BN

S416

S414

κε_ γεστ_ νο_ ιο_ πα_ μα_ τε_ τβο_ ιο.

S433

S429

S430

S432

κε_ γεστ_ νο_ ιο_ πα_ μα_ τε_ τβο_ ιο.

Pomor

J005/480/046

κε_ γεστ_ νο_ ιο_ πα_ μα_ τε_ τβο_ ιο.

J002

J289/429

Úprava na spev

Model RI

1a

Ико добла вомлънцихо.

1b

спрасити егите георги

1c

сопедшеса денесе вострално.

2a

и а ко со ^е ке ши ти чи ни е.

2b

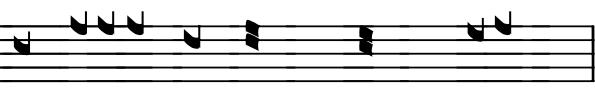
и въз съблъ ^еси.

2c

и при ^е што бо га

2d

възнеси съсѧ по ек ды

3a

3b

Е_ Го_ ке мо_ Аи. У_ то пла_ и б^л и^ж ба_ бы_ ти_ ся.

3c

к^люго_ тво_ бы_ чи_ мо

3d

все_ чесн^х_ то_ пла_ ма_ тво_ то.

Ως γενναίον εν Μάρτυσιν

1ab

Ικω δοε_ λα_ βο_ μχ_ τε_ ηι_ ψ^χ σπρα_ σπο_ περπ_ τε_ τε_ υρ_ τι_ ε

1c

σο_ ωδ_ ω_ σλ_ Δη^χ ΒΟΣ_ ΧΒΑ_ ΑΗ^ω πλ.

2a

τα_ κω_ πε_ τε_ ηι_ ε_ σο_ κε_ ω^π

2b

κτ_ ρχ_ σο_ βλι^τ ε_ σι.

2cd

η_ πρι^τ ς_ ώ_ βο_ τα_ πο_ βτ_ Δη_ πβο_ ε_ α_ κτ_ ηεψχ

3ab

ε_ Γο_ ζε_ μο_ αη. ώ_ πλη_ ι β^χ ιχ_ ΒΑ_ Ει_ πι_ σλ.

3cd

κέρωτο_ σο_ κε_ ω_ το_ ψ^ω Βε_ ιεσπ_ ήχ_ το_ πα_ μ^τ πβο_ το.